

[Правилник о кредитирању студената, од 11. јула 1984. године]

На основу члана 28. Закона о самоуправним интересним заједницама образовања и васпитања ("Службени гласник СРС", бр. 48/74, 44/75, 53/75, 21/77, 54/77, 19/78 и 25/82) у вези са чл. 2, 4, 6. и 13. Закона о кредитирању и стипендирању студената и ученика ("Службени гласник СРС", бр. 1/68 и 25/78) и члана 54. Статута Заједнице усмереног образовања за територију Републике,

Скупштина Заједнице усмереног образовања за територију Републике на заједничкој седници Већа корисника образовања и Већа радника у образовању од 11. јула 1984. године, донело је

П Р А В И Л Н И К О КРЕДИТИРАЊУ СТУДЕНАТА

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником, у складу са одредбама Закона о кредитирању и стипендирању студената и ученика, уређују се принципи, услови и мерила за избор корисника студентских кредита (даље: кредит), услови под којима престаје коришћење кредита, услови и обавезе враћања искоришћеног кредита, односно ослобађање обавезе враћања кредита и друга питања од значаја за међусобна права и обавезе даваоца кредита – Заједница усмереног образовања за територију Републике (даље: Заједница) корисника кредита и саудруживача у средствима за доделу кредита.

Члан 2.

Основни циљеви кредитирања студената су:

- задовољавање потреба у кадровима организација удруженог рада и друштва у целини;
- обезбеђење материјалних предуслова за уједначавање услова студирања;
- смањење социјалних неједнакости међу студентима; и
- подстицање бољег успеха и ефикаснијег завршавања студија.

Члан 3.

Кредит се додељује – одобрава као основни или као кадровски.

Основни кредит је бескаматни зајам, који се враћа под условима и на начин утврђен овим правилником, уколико се не стекну услови за ослобађање обавезе враћања кредита.

Кадровски кредит је бескаматни зајам који се не враћа, ако студент изврши уговорену радну обавезу.

Члан 4.

Право на основни или кадровски кредит имају сви држављани СФРЈ уписани као редовни студенти на високошколским организацијама на територији СФРЈ који имају пребивалиште на територији СР Србије ван територија САП, ако испуне школске, материјалне и друге услове предвиђене овим правилником и другим актима Заједнице.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана право на кадровски кредит имају и редовни студенти који имају пребивалиште на територији друге републике или аутономне покрајине, ако прихвате радну обавезу у организацијама удруженог рада на територији СР Србије ван територија САП.

Члан 5.

Под редовним студентима у смислу одредаба овог правилника подразумева се студент који је први пут уписан у први семестар, односно који је први пут уписан у зимски семестар године студија коју уписује.

Под радном обавезом у смислу одредаба овог правилника, подразумева се обавеза студента да после завршених студија проведе на раду у уговором одређеној организацији у својству радника у удруженом раду исти период времена за који је користио кредит.

Под пребивалиштем студената у смислу одредаба овог правилника подразумева се место пребивалишта његових родитеља, односно старатеља.

Члан 6.

Основни кредит се додељује у циљу обезбеђивања повољнијих услова за студирање, постизања бољих резултата у току студија и задовољавања општедруштвених потреба у кадровима.

Кадровски кредит се додељује ради задовољавања конкретних потреба у кадровима одређене организације удруженог рада, друштвено-

политичке организације, органа и других организација и обезбеђивања бољих услова за студирање и подстицање резултата у студијама.

Члан 7.

Школски услов за доделу кредита испуњава редован студент који уредно извршава статутом високошколске организације утврђене обавезе тј. уписује семестре и године студија и до, статутом предвиђеног рока трајања студија, заврши студије.

Школски услов за доделу основног и кадровског кредита у смислу одредбе става 1. овог члана испуњава студент, ако у току студија није изгубио више од једне године.

Школски услов за доделу основног и кадровског кредита испуњавају и студенти који из објективних разлога нису у могућности да редовно похађају наставу и полагају испите, и то:

- ако је због болести био спречен, у школској години, дуже од три месеца непрекидно;
- због одслужења редовног војног рока у ЈНА; и
- ако је услед дејства објективних околности трајно неспособан за позив за који се као корисник кредита припремао.

Члан 8.

Материјални услов испуњава редован студент ако му месечни приход по члану домаћинства у коме живи не прелази износ утврђен конкурсом Заједнице за доделу кредита.

Члан 9.

Кредит се додељује за време трајања редовне наставе и за време до шест месеци по истеку тог рока за студенте факултета, односно до четири месеца за студенте школа на којима се стиче више образовање.

Кредит се исплаћује месечно унапред, а месечни износ кредита утврђује се на основу одлуке Скупштине Заједнице у складу са одредбама овог правилника, конкурсом и другим актима Заједнице.

Члан 10.

Корисник кредита нема право да истовремено користи стипендију или кредит од другог даваоца.

Корисник кредита који истовремено користи стипендију или кредит од другог даваоца, дужан је да врати укупан износ искоришћеног кредита у року који не може бити дужи од периода коришћења кредита са каматом од 15%, а најкасније наредног месеца од дана обуставе исплате кредита, због овог разлога, дужан је отпочети са отплатом кредита.

II. КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ КРЕДИТА

Члан 11.

Кредит се додељује на основу јавног конкурса који расписује Заједница.

Конкурсом се утврђују услови за додељивање кредита у складу са одредбама овог правилника и одлукама Скупштине Заједнице.

Члан 12.

Конкурс за доделу кредита објављује се у дневној штампи, а пријава са потребним документима о испуњавању услова предвиђених конкурсом може се поднети до рока утврђеног конкурсом.

Члан 13.

Конкурс за доделу кредита расписује се и објављује на почетку школске године, уз претходно мишљење саудруживача у средствима за доделу кредита.

Члан 14.

У спровођењу конкурса за доделу основног кредита учествује надлежни орган скупштине општине према месту пребивалишта студената, уколико скупштина општине учествује у удруживању средстава за доделу основних кредита.

Скупштине општина учествују у удруживању средстава за доделу основних кредита у зависности од економске развијености изражене учешћем у националном дохотку СР Србије ван територија САП с тим да укупно учешће не може бити мање од 5% ни веће од 45% од укупног износа средстава које обезбеђује Заједница на кориснике основних кредита а њихове територије.

Процент учешће скупштина општина у средствима за доделу основних кредита утврђује се посебном одлуком Скупштине Заједнице.

Студентима који имају пребивалиште на територији општине која није удружила средства за основне кредите у смислу одредбе става 2. овог члана, Заједница неће додељивати основне кредите, осим ако коришћење кредита није отпочело пре ступања на снагу овог правилника.

Односи између Заједнице и скупштине општине која учествује у удруживању средстава за доделу основних кредита уређује се уговором.

Члан 15.

Избор корисника кадровског кредита врши саудруживач у средствима за доделу кадровских кредита.

Међусобна права, обавезе и одговорности саудруживача средстава у средствима за доделу кадровских кредита и Заједнице уређују се самоуправним споразумом.

III. ПОСТУПАК ЗА ДОДЕЛУ КРЕДИТА

Члан 16.

Пријава са потребним доказима о испуњавању школског, материјалног и других услова за доделу основног кредита доставља се скупштини општине на чијој територији студент има пребивалиште, а за доделу кадровског кредита саудруживачу средстава.

Члан 17.

Доказ о испуњењу школског услова за доделу кредита сматра се прописно издато уверење високошколске организације, које садржи:

- име, име оца и презиме студента;
- дан, месец и година рођења;
- место рођења, пребивалиште и скупштину општине;
- годину када је први пут уписао први семестар и семестар који уписује и назив високошколске организације;
- смер – одсек – групу; и
- успех из претходне године школовања.

Успех из претходне године школовања изражава се просечном оценом, која се израчунава тако што се збир оцена свих положених испита у претходној години подели са бројем положених испита.

За студенте прве године студија место просечне оцене уноси се оцена успеха из завршног разреда претходног образовања.

Члан 18.

Доказ о испуњењу материјалног услова сматра се прописно издато уверење или друга исправа надлежног органа скупштине општине и других органа и организација који воде одговарајуће службене евиденције, на којој студент има пребивалиште.

Као доказ о подацима о којима се не воде службене евиденције сматра се изјава два сведока оверена од стране општинског органа управе.

Члан 19.

Приликом утврђивања прихода по члану домаћинства по основу дохотка из пољопривредне делатности, занатства и дохотка из других самосталних делатности општински орган управе који учествује у спровођењу конкурса, може у складу са одлуком скупштине општине примењивати одговарајући коефицијент увећања катастарског прихода и других основица за опорезивање ради уједначавања приказивања ових прихода са приходима из радног односа, пензионог осигурања и сл.

Члан 20.

Међусобна права и обавезе између корисника кредита и Заједнице уређују се уговором у складу са одредбама овог правилника, конкурсом за доделу кредита и одлукама Скупштине Заједнице.

Уговор о кредиту потписује корисник кредита и секретар Заједнице, односно лице које овласти.

Уговор о кредиту потписује корисник кредита унапред (у три примерка).

Члан 21.

Ради обезбеђивања враћања кредита, уз пријаву за доделу кредита студент обавезно прилаже и бланко меницу, која мора имати покриће укупног износа додељеног кредита, потписану од стране студента и два жиранта, са овереним подацима о жирантима од стране организације у којој жирант ради, односно органа или организације која води евиденцију о приходима жираната.

Члан 22.

Пријава са потребним доказима о испуњењу услова предвиђених конкурсом са обавезним прилозима подноси се у року који је конкурсом утврђен.

Изузетно доказ о испуњењу школског услова студент може доставити и по протеку рока утврђеног конкурсом, а најкасније до 31. марта наредне године.

Пријаве поднете после рока утврђеног конкурсом не узимају се у разматрање.

Члан 23.

У случајевима када је корисник кредита објективно спречен (тежа болест или одлазак у ЈНА) пријава са потребним доказима може се поднети најкасније у року од 20 дана од рока утврђеног конкурсом.

Члан 24.

У случајевима из чл. 7. и 23. овог правилника уз пријаву за доделу кредита, са потребним доказима, студент подноси јавну исправу прописно издату од стране надлежног органа здравствене организације односно органа скупштине општине (уверење здравствене организације, болничка отпусна листа, односно уверење органа за послове народне одбране).

Члан 25.

Пријаве студената за доделу односно наставак кредитирања по основама из чл. 7. и 20. овог правилника разматра комисија коју именује Одбор за ученички и студентски стандард Скупштине заједнице.

У комисију из става 2. овог члана именују се један члан Одбора на ученички и студентски стандард, вештак – лекар и радник Стручне службе Заједнице.

На основу непосредних увида у приложене доказе комисија даје мишљење за доделу кредита односно наставак кредитирања или за престанак даљег коришћења кредита.

Мишљење комисије из става 3. овог члана разматра Одбор за ученички и студентски стандард Скупштине Заједнице и утврђује предлог на основу кога Извршни одбор Скупштине Заједнице доноси одговарајућу одлуку.

Члан 26.

О одлукама Извршног одбора из члана 25. став 4. сваки студент мора бити писмено обавештен, са одговарајућим образложењем о решавању захтева и поуком да у року од 15 дана од дана пријема обавештења може изјавити приговор.

По приговору из става 1. овог члана скупштина Заједнице доноси коначну одлуку, а студенту се доставља решење о коначном исходу, са образложењем битних елемената од утицаја на доношење одлуке.

Решење из става 2. овог члана потписује секретар Заједнице или овлашћени радник Стручне службе Заједнице.

IV. ИСПЛАТА КРЕДИТА

Члан 27.

Основни кредит се исплаћује за десет месеци у току године (за јули и август се не исплаћује), а кадровски кредит се исплаћује за 12 месеци.

Члан 28.

Исплата кредита се врши преко штедне књижице банке, а књижица се уручује студенту преко високошколске организације.

Исплата кредита врши се, по правилу, у првој половини месеца у години на коју се кредит односи, а за текући месец.

Приликом пријема штедне књижице студент депонује потпис на приступници.

Упис кредитне рате у штедну књижицу врши се на основу налога за упис који се студенту достављају преко високошколске организације.

V. ПРЕСТАНАК ПРАВА НА КРЕДИТ

Члан 29.

Кориснику кредита у току коришћења кредита може престати право на даље коришћење кредита и дужан је да врати искоришћени износ кредита:

- када изгуби право на даље редовно школовање на високошколској организацији;

- ако без сагласности Заједнице промени високошколску организацију, односно смер, одсек или групу, коју је по уговору о кредиту био дужан да заврши;
- када истовремено користи кредит или стипендију од другог даваоца;
- када нетачно прикаже чињенице битне за доделу и коришћење кредита.

VI. ВРАЋАЊЕ КРЕДИТА

Члан 30.

Корисник основног кредита дужан је да врати Заједници укупан износ искоришћеног кредита, уколико се, у складу са одредбама овог правилника нису стекли услови за делимично или у потпуности за ослобађање обавезе враћања кредита.

Обавезе отплате искоришћеног кредита настаје:

- у случајевима из члана 29. овог правилника у року од 60 дана од дана настанка околности од утицаја на престанак права на даље коришћење кредита; и

- у осталим случајевима најкасније у року од годину дана по истеку рока предвиђеног статутом високошколске организације за редовно трајање наставе, односно од наредног месеца по заснивању радног односа.

Утврђени рокови из става 2. овог члана основ су за дужину трајања отплате кредита, с тим да укупно време трајања отплате кредита не може бити дуже од двоструког времена коришћења кредита, а и за наплату камате у висини од 15%, уколико се не врши уредна отплата кредита.

Члан 31.

Месечна отплатна рата корисника кредита, док не заснује радни однос износи 50% од просечног месечног износа искоришћеног кредита за период коришћења кредита, а од наредног месеца по заснивању радног односа у висини просечног месечног износа искоришћеног кредита.

Отплата кредита за време одслужења односно дослужења обавезног војног рока мирује.

Члан 32.

Корисник кредита који заврши студије у прописаном року наставе на школи на којој се стиче више образовање и продужи студије на факул-

тету, продужава се рок отплате кредита за време предвиђено за редовно трајање наставе на факултету.

Члан 33.

Корисник кадровског кредита који својом кривицом по завршетку студија не проведе на раду код саудруживача средстава уговорено време, у својству радника у удруженом раду, обавезан је да у року од 6 месеци од дана неиспуњења обавезе врати целокупни искоришћени кредит са 20% камате која се обрачунава од дана настанка обавезе према саудруживачу средстава.

Члан 34.

Корисник кадровског кредита који по било ком основу, изузев у случајевима више силе, изгуби право на даље школовање, прекине или напусти студије, промени високошколску организацију, односно смер, одсек или групу без сагласности Заједнице, истовремено користи кредит или стипендију и од других даваоца, дужан је да у року од 6 месеци од дана престанка права на кредит Заједнице врати целокупни износ искоришћеног кредита са каматом од 15% годишње.

VII. ОСЛОБАЂАЊЕ ОБАВЕЗЕ ВРАЋАЊА КРЕДИТА

Члан 35.

Обавезе враћања искоришћеног кредита студент-корисник кредита може бити ослобођен у целости или делимично, уколико се стекну услови предвиђени овим правилником.

Ослобађање обавезе враћања кредита има за основни циљ прихватање уговорене радне обавезе у својству радника у удруженом раду код саудруживача средстава за кадровске кредите и стимулисање студената на брже и успешније завршавање студија.

Члан 36.

Ослобађање обавезе враћања кредита врши се ако кредит не испуни своју основну намену, и то: ако у току студија или за време трајања уговорних обавеза наступи смрт корисника кредита, трајна неспособност за рад или трајна неспособност за позив за који се припремао корисник кредита.

Члан 37.

Право на ослобађање од обавезе враћања искоришћеног кредита остварује се зависно од рока завршавања студија односно од рока предвиђеног за редовно трајање наставе.

Ако студије трају 4, 8 и 10 семестара а студент дипломира 30. септембра иако студије трају 5 и 9 семестара, а студент дипломира до краја фебруара – сматра се да су студије завршене у прописаном року.

Под роком предвиђеним за редовно трајање наставе подразумева се рок утврђен статутом високошколске организације за редовно трајање наставе.

Члан 38.

Висина ослобађања враћања искоришћеног кредита у зависности је од постигнутог успеха корисника кредита, који се изражава просечном оценом постигнутом у току студија независно од времена коришћења кредита.

Просечна оцена израчунава се тако што се збир оцена свих положених испита, урачунавајући дипломски испит, подели са бројем положених испита.

а) Основни кредит

Члан 39.

Студенти високошколских организација корисници основног кредита који заврше студије у времену предвиђеном статутом високошколске организације за редовно трајање наставе, ослобађају се од обавезе враћања искоришћеног кредита зависно од постигнутог успеха, и то:

- 100% износа искоришћеног кредита – ако су студије завршили са просечном оценом изнад 8,50;
- 75% износа искоришћеног кредита – ако су студије завршили са просечном оценом изнад 7,50; и
- 50% износа искоришћеног кредита – ако су студије завршили са просечном оценом изнад 6,50.

Члан 40.

Студенти високошколских организација корисници основног кредита који заврше студије најдоцније 6 месеци по истеку времена предвиђеном статутом високошколске организације за редовно трајање наставе, осло-

бађају се обавезе враћања искоришћеног кредита зависно од постигнутог успеха, и то:

- 75% износа искоришћеног кредита – ако студије заврше са просечном оценом изнад 8,50;

- 50% износа искоришћеног кредита – ако студије заврше са просечном оценом изнад 7,50; и

- 25% износа искоришћеног кредита – ако студије заврше са просечном оценом изнад 6,50.

б) Кадровски кредит

Члан 41.

Студенти високошколских организација корисници кадровског кредита, ослобађају се обавезе враћања искоришћеног кредита у потпуности, ако изврше уговорену радну обавезу – проведу у својству радника у удруженом раду код саудруживача средстава за кадровске кредите, најмање онолико времена за колико су користили кадровски кредит, и ако у току студија (до завршетка студија) нису изгубили више од 2 године.

Члан 42.

Корисник кадровског кредита који не изврши уговорену радну обавезу – не проведе у својству радника у удруженом раду код саудруживача средстава онолико времена за колико је користио кадровски кредит, нема право на ослобађање од обавезе враћања искоришћеног кредита, без обзира на постигнути успех и време завршавања студија.

Члан 43.

Корисник кадровског кредита који у току студија није изгубио више од 2 године, ослободиће се у потпуности од обавезе враћања искоришћеног кредита, уколико саудруживач у средствима за кадровске кредите, према коме се корисник кредита обавезао, није у могућности да кориснику кредита обезбеди заснивање радног односа на извршавању послова и радних задатака који одговарају стучним квалификацијама које је корисник кредита стекао за време коришћења кредита.

У случају из става 1. овог члана саудруживач у средствима за кадровске кредите дужан је вратити Заједници износ средстава са којим је Заједница учествовала у кредитирању студената.

Члан 44.

Корисник кадровског кредита нема право на ослобађање од обавезе враћања искоришћеног кредита,уколико је без претходне сагласности саудруживача и Заједнице променио високошколску организацију, односно одсек, смер или групу коју је према уговору о коришћењу кадровског кредита био дужан да заврши.

Члан 45.

Корисник кадровског кредита који прекине радни однос код саудруживача у средствима за кадрoвске кредите, а извршио је више од половине уговорену радну обавезу, обавезан је да врати сразмеран део искоришћеног кредита, сразмерно времену које је по уговору о кадровском кредиту био дужан да проведе на раду.

Корисник кадровског кредита у случају из става 1. овог члана може се ослободити обавезе враћања дела искоришћеног кредита сразмерно времену које по уговору није извршио уколико му је радни однос престао уз сагласност саудруживача у средствима за кадрoвске кредите, ако га ослободи даље обавезе по кредиту, али само за део са којим је саудруживач у средствима за кадрoвске кредите учествовао.

Члан 46.

Ослобађање од обавезе враћања искоришћеног кредита врши се посебно за сваки завршен степен образовања.

Кориснику кредита који по завршетку вишег образовања настави школовање на факултету, а претходно није користио кредит за стицање вишег образовања, рок завршавања студија се рачуна од дана уписа на факултет.

Члан 47.

Корисници кредита који су истовремено користили, поред кредита Заједнице, и стипендију или кредит другог даваоца немају право на ослобађање од обавезе враћања искоришћеног кредита.

Обавеза ослобађања враћања искоришћеног кредита не примењује се и на износ кредита који корисник кредита прими после дипломирања.

VIII. ДОСАДАШЊЕ ОДЛУКЕ О ОСЛОБАЂАЊУ ОБАВЕЗЕ ВРАЋАЊА КРЕДИТА

Члан 48.

Ослобађање од обавезе враћања искоришћеног кредита врши се на основу писменог захтева корисника кредита, односно лица које он овласти, а у случају смрти корисника кредита на основу писменог захтева родбине, жираната, саудруживача и других лица која имају интерес за остваривање права на ослобађање обавезе враћања кредита.

Члан 49.

Захтев из члана 48. овог правилника подноси се Заједници, и то по стицању услова за ослобађање обавезе враћања искоришћеног кредита, а најкасније у року од године дана од стицања услова за ослобађање обавезе враћања кредита.

Уз захтев за ослобађање обавезе враћања искоришћеног кредита обавезно се прилажу одговарајући докази о испуњењу услова предвиђених овим правилником.

Доказом у смислу става 2. овог члана сматра се одговарајућа јавна исправа прописно издата од надлежног органа.

Члан 50.

Доказом о испуњењу школског услова за ослобађање од обавезе враћања искоришћеног кредита сматра се уверење високошколске организације, у коме су садржани следећи подаци:

- име, име оца и презиме;
- дан, месец и година рођења и место рођења;
- дан, месец и година уписа на високошколску организацију;
- положени испити са оценама за сваки положени испит и оценом на дипломском испиту (уколико се полаже);
- дан, месец и година дипломирања; и
- време трајања наставе на високошколској организацији.

Подаци садржани у уверењу из претходног става овог члана могу се доказивати и преписом дипломе односно уверења која је оверена од стране суда.

Члан 51.

Докази који се прилажу уз захтев за ослобађање обавезе враћања искоришћеног кредита морају бити издате од овлашћене организације или органа који води службену евиденцију о чињеницама које се доказују.

Члан 52.

Захтев за ослобађање од обавезе враћања искоришћеног кредита разматра комисија састављена од пет чланова коју именује Извршни одбор Скупштине на предлог одбора за ученички и студентски стандард Скупштине Заједнице.

Члан 53.

Предлог одлуке о ослобађању од обавезе враћања искоришћеног кредита, утврђује Одбор за ученички и студентски стандард скупштине Заједнице, а одлуку доноси Извршни одбор скупштине Заједнице.

Одлука Извршног одбора Скупштине Заједнице извршава се доношењем решења, које садржи одлуку и образложење по сваком захтеву корисника кредита од значаја за исход захтева.

Решење из става 2. овог члана потписује секретар Заједнице или лице које овласти.

На решење о ослобађању од обавезе искоришћеног кредита, корисник кредита има право приговора у року од 15 дана од дана пријема решења. Приговор поднет после овог рока не узима се у разматрање, већ се одбацује као неблагоприятан.

Коначну одлуку о приговору корисника кредита на решење засновано на одлуци Извршног одбора Скупштине Заједнице, доноси Скупштина Заједнице.

IX. ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

Сва права и обавезе корисника кредита, саудруживача у средствима за кредите и Заједнице настала пре ступања на снагу овог правилника, осим у случајевима када је кредитирање студената у току, решаваће се у складу са актима који су се примењивали пре ступања на снагу овог правилника.

Члан 55.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Социјалистичке Републике Србије".

01 – број 06-779/2-а
У Београду, 11. јула 1984. године

Скупштина Заједнице усмереног образовања за територију Републике

Председник
Већа корисника образовања,
Милан Велимировић, с. р.

Председник
Скупштине,
др **Зоран Боричић**, с. р.

Председник
Већа радника у образовању,
др **Вукашин Павловић**, с. р.

[Службени гласник СР Србије, 40(1984), 30, стр. 1540-1545]